

ПАМ'ЯТІ ПРОФЕСОРА БАНАШАКА

Польська та європейська правова наука зазнали тяжкої втрати : 9 січня 2018 р. передчасно пішов з життя видатний польський правознавець, науковець зі світовим ім'ям професор Богуслав Банашак.

Ця втрата безпосередньо торкнулася й української правознавства, з яким проф. Банашак мав тривалі наукові та освітянські зв'язки, зокрема, будучи, з 2011 р. доктором «honoris causa» Київського університету права, активно сприяючи співпраці науковців та викладачів відділу адміністрації та права Зеленогурського університету, деканом якого він був, і факультету цивільної та господарської юстиції Національного університету «Одеська юридична академія» та ін. Саме за активної підтримки декана проф. Банашака у 2017 р. було започатковане читання студентам відділу адміністрації та права Зеленогурського університету курсу лекцій з цивільного та корпоративного права України, планувалася низка інших перспективних проєктів, зокрема, створення Польсько-Українського Центру вивчення проблем цивільного права в умовах європейської інтеграції.

Редколегія «Часопису цивілістики» висловлює глибоке співчуття рідним та близьким, а також колегам, які мали честь бути знайомими, співробітничати з проф. Банашаком. На знак поваги до його пам'яті «Часописцивілістики» вміщує матеріали, присвячені життєвому шляху видатного правознавця.

9 stycznia 2018 r. zmarł prof. zw. drhab. drh.c. multiBogusławBanaszak – twórca i Dziekan Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Zielonogórskiego. Wybitny konstytucjonalista, członek Rady Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów, członek tytułarny Grupy Niezależnych Ekspertów do spraw Europejskiej Karty Samorządu Terytorialnego Rady Europy – Strasburg (Group of Independent Experts on the European Charter of Local Self-Government – Council of Europe), członek Europejskiej Komisji na rzecz Demokracji przez Prawo (tzw. Komisja Wenecka) oraz sędzieja Trybunału Stanu.

Od 1992 r. stale współpracował ze służbami legislacyjnymi Parlamentu RP, jest autorem kilkudziesięciu ekspertyz dla Senatu i Sejmu. Był także członkiem Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Rodzinnego działającej przy Rzeczniku Praw Dziecka (od 2013 r.).

Profesor Bogusław Banaszak jest doktorem honoris causa Uniwersytetu w Pecs (Węgry – 2004), Uniwersytetu w Alba Julii (Rumunia – 2009), Uniwersytetu w Pitesti (Rumunia – 2010) i Kijowskiego Uniwersytetu Prawa (Ukraina 2011).

Zielonogórskie środowisko akademickie poniosło ogromną stratę...

Prof. dr hab. Bogusław Banaszak urodził się we Wrocławiu 3 lutego 1955 r. Jego rodzice byli lekarzami. Zainteresowania badawcze profesora to: prawo konstytucyjne, prawo parlamentarne, prawa człowieka. Był profesorem zwyczajnym Uniwersytetu Zielonogórskiego i Dziekanem Wydziału Prawa i Administracji (od 2014 r.) oraz profesorem Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy (od 2005 r.). Od 2014 r. kierował Katedrą Prawa Konstytucyjnego na UZ. W latach 1977-2014 był zatrudniony w charakterze pracownika naukowo-dydaktycznego na Wydziale Prawa Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego. Początkowo przez rok był asystentem stażystą, następnie asystentem i starszym asystentem. W 1983 r. obronił rozprawę doktorską i po uzyskaniu stopnia doktora nauk prawnych został w 1984 r. adiunktem. W 1991 r. zrobił habilitację. W 1994 r. został zatrudniony na stanowisku profesora nadzwyczajnego Uniwersytetu Wrocławskiego. W 1998 r. otrzymał tytuł profesora nauk prawnych. W latach 1999-2014 był profesorem zwyczajnym Uniwersytetu Wrocławskiego. W latach 2002-2014 kierował Katedrą Prawa Konstytucyjnego na Uniwersytecie Wrocławskim. W latach 1998-2008 był profesorem na Wydziale Prawa Europejskiego Uniwersytetu Viadrina (Frankfurt nad Odrą), gdzie kierował Katedrą Polskiego Prawa Publicznego, a w latach 1995–2005 profesorem Wyższej Szkoły Zarządzania i Marketingu we Wrocławiu. Od maja 2006 r. do maja 2010 r. przewodniczył Radzie Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów. Od kwietnia 2016 r. jest członkiem tej Rady.

Był redaktorem Przeglądu Prawa i Administracji wydawanego we Wrocławiu (1996-2008), Przewodniczącym komitetu redakcyjnego Przeglądu Legislacyjnego (od czerwca 2006 r. do czerwca 2010 r.), członkiem kolegiów (rad) redakcyjnych: Recht in Ost und West (Niemcy 1991-1998); Osteuropa Recht wydawanego w Kolonii (Niemcy) [od 1998 r.]; Humanistycznych Zeszytów Naukowych – Prawa Człowieka wydawanych w Katowicach (od 2000 r.); Studiów Wyborczych wydawanych w Łodzi (od 2006 r.), Közjogi Szemle kwartalnika wydawanego Budapeszcie (od 2008 r.), Annales Universitatis Apulensis. Series Jurisprudentia w Alba Julii – Rumunia (od 2008 r.), Pravo Ukrainy czasopisma wydawanego w Kijowie – Ukraina (od 2011 r.), Revista da Faculdade de Direito de Sao Bernardo do Campo – Sao Paulo, Brazylia (od grudnia 2011 r.), Comparative

Law Review (czasopismo Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu M. Kopernika w Toruniu – od czerwca 2013 r.). Radca Prawny. Zeszyty Naukowe (od listopada 2014 r.), Rocznika Stowarzyszenia Naukowców Polaków Litwy (od stycznia 2015 r.).

Był również Koordynatorem Szkoły Prawa Niemieckiego i Prawa Polskiego w latach 2002-2006 (wspólne przedsięwzięcie wydziałów prawa Uniwersytetu Wrocławskiego i Uniwersytetu im. Humboldta w Berlinie), w latach 2006-2014 był pełnomocnikiem Dziekana ds. tej Szkoły. Był członkiem zarządu (Steering Committee) Euro-Faculty w Rydze (1992-1998). Pełnił funkcję Prorektora Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości we Wrocławiu (1999-2002), Prodziekana Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii (2002 r.) oraz eksperta Państwowej Komisji Akredytacyjnej (2010-2014).

Był także członkiem korespondentem hiszpańskiej Królewskiej Akademii Nauk Moralnych i Politycznych (od 2010 r.) oraz Europejskiej Akademii Nauki, Sztuki i Literatury w Paryżu (od 2004 r.) oraz członkiem Komitetu Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk (od 2011 r.).

Ponadto był członkiem: Rady Doradczej do spraw Praw Człowieka przy Ministrze Spraw Zagranicznych (2000-2001), Rady Programowej Centrum Studiów Wyborczych UŁ i UMK (od października 2008 r.), Międzynarodowego Dyrektoriatu Doradczego (Advisory Directorate International) Amerykańskiego Instytutu Biograficznego (od 2009 r.).

Był członkiem następujących towarzystw naukowych: Polskiego Towarzystwa Prawa Konstytucyjnego (od 2000 r.), Europejskiego Stowarzyszenia Prawa Wyborczego (od 2004 r.), Polskiego Stowarzyszenia Prawa Europejskiego (od 2004 r.), Societas Iuris Publici Europaei (międzynarodowe towarzystwo naukowe, siedziba zarządu – Getynga) (od 2003 r.), Rady Rzecznika Praw Obywatelskich (2006-2010) i członkiem honorowym Instytutu Prawa Interdyscyplinarnego Fakultetu Prawa Uniwersytetu w Porto (Portugalia) (od 2006 r.) oraz (od 2011 r.) członkiem Światowego Stowarzyszenia Prawników (World Jurist Association).

W ciągu ostatnich kilkunastu lat wygłosił ponad 120 wykładów gościnnych na ponad dwudziestu uniwersytetach europejskich (Austria, Niemcy, Portugalia, Szwajcaria, Węgry, Wielka Brytania, Hiszpania, Ukraina) i amerykańskich (USA, Brazylia, Chile, Ekwador, Meksyk), a w semestrze letnim 1994 r. był profesorem gościnnym na Uniwersytecie Wiedeńskim. Jest autorem lub współautorem blisko stu referatów wygłaszanych na międzynarodowych konferencjach naukowych (Austria, Brazylia, Chile, Francja, Litwa, Łotwa, Niemcy, Rumunia, Syria, Szwajcaria, Ukraina, Węgry, Włochy, Tajwan) oraz autorem ponad 300 prac naukowych, wśród których są monografie, podręczniki, komentarze i studia oraz artykuły. Kilkadziesiąt z nich opublikowano za granicą (na Węgrzech, w Austrii, Brazylii, Niemczech, Francji, Chile, Korei Południowej, Holandii, Rumunii, we Włoszech). Tłumaczył na język polski 9 książek prawniczych i kilkadziesiąt artykułów głównie z języka niemieckiego, a kilka z angielskiego.

Został oznaczony: Złotym Krzyżem Zasługi RP (2001 r.) i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2008), niemieckim Federalnym Krzyżem Zasługi na Wstędze (2008) oraz Wielkim Krzyżem Zasługi Republiki Austrii (2000), Wielką Złotą Odznaką Honorową za Zasługi dla Republiki Austrii (2007), Austriackim Krzyżem Honorowym Nauki i Sztuki I klasy, a także Orderem Sprawiedliwości I Stopnia Światowego Stowarzyszenia Prawników (2011).

Został dwukrotnie wyróżniony Nagrodami Indywidualnymi Ministra Edukacji Narodowej: w 2000 r. za podręcznik Prawo konstytucyjne i w 2004 r. za wydane w języku niemieckim Wprowadzenie do polskiego prawa konstytucyjnego. W tym samym roku został też wyróżniony austriacką nagrodą im. Leopolda Kunschaka za badania nad prawem austriackim i prawem konstytucyjnym państw demokratycznych, a ponadto kilkunastoma przyznawanymi co roku nagrodami JM Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne.

Wypromował 36 doktorów (w tym 5 w Niemczech) i ponad 400 magistrów.

Piotr Mysiak, doktor prawa, prodziekan Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Zielonogórskiego, Polska

Олена Харитонова, доктор юридичних наук, професор, зав. кафедрою права інтелектуальної власності і корпоративного права Національного університету «Одеська юридична академія», Україна

We are deeply saddened to announce that Profesor Bogusław Banaszak – the founder and the Dean of the Faculty of Law and Administration of the University of Zielona Góra passed away on 9th January, 2018. A distinguished constitutional law expert, a member of the Legislative Council at the Prime Minister's Office, a titular member of the Group of Independent Experts on the European Charter of Local Self-Government – the

Council of Europe- Strasbourg, a member of the European Commission for Democracy through Law (the so called Venice Commission) and a member of the State Tribunal.

Professor Banaszak was a member of the Committee for Legal Sciences of the Polish Academy of Sciences (since 2011), a corresponding member of the Spanish Royal Academy of Moral and Political Sciences (since 2010) and a member of the European Academy of Sciences, Arts and Literature in Paris (since 2004). Since 1992 the Professor regularly cooperated with legislative services of the Polish Sejm and Senat, he is the author of several dozens of evaluation reports for the Polish Sejm and Senat. He was also a member of the Family Law Codification Committee at the Ombudsman for Children (since 2013).

Professor Banaszak was conferred the honorary doctorate (*honoriscausa*) of the University of Pecs (Hungary-2004), the University of Alba Julia (Romania-2008), the University of Pitesti (Romania-2010) and the Kiev University of Law (Ukraine- 2011).

The Zielona Góra academic milieu has suffered a tremendous loss....

Professor Bogusław Banaszak was born in Wrocław on February 3rd, 1955. His parents were doctors. The Professor's research areas comprise: constitutional law, parliamentary law and human rights. Professor Banaszak held the title of full professor of the University of Zielona Góra where was the Dean of the Faculty of Law and Administration there (since 2014) and the title of professor of the Witelon State Higher Vocational School in Legnica (since 2015). Since 2014 He was the Head of the Chair of Constitutional Law of the University of Zielona Góra. In the years 1977-2014 He worked as a lecturer and a researcher at the Faculty of Law, Administration and Economy of the University of Wrocław. He started as an assistant trainee, than an assistant lecturer and finally a senior assistant lecturer. He defended his doctoral thesis in 1983 and was conferred a degree of PhD at law. In 1984 the Professor was appointed assistant professor. In 1991 He was conferred a habilitation degree (a postdoctoral degree) and then in 1994 He was employed as associate professor at the University of Wrocław. Four years later the Professor crowned formally his academic career by receiving the title of Professor at Law and in 1999 He was nominated full professor of the University of Wrocław. In the years 2002-2014 He was the Head of the Chair of Constitutional Law of the University of Wrocław. In the years 1998-2008 He was Professor at the Faculty of European Law at the European University Viadrina in Frankfurt upon Oder where He was the Head of the Chair of Polish Public Law and from 1995 until 2005 He held the professor position at the Higher School of Management and Marketing in Wrocław. From May 2006 until May 2010 the Professor presided the Legislative Council at the Prime Minister's Office and since 2016 he has been a member of the Council.

From 1996 until 2008 the Professor was the editor of Law and Administration Review, and then from 2006 until 2010 he presided the editorial board of the Legislative Review and was a member of the following editorial boards: *Recht in Ost und West* (Germany 1991-1998), *OsteuropaRecht* published in Cologne (Germany) (since 1998), *Humanistic-Scientific Fascicles – Human Rights* published in Katowice (since 2000), *Electoral Studies* published in Łódź (since 2006), *KozjogiSzemle* (a quarterly published in Budapest (since 2008); *Annales Universitatis Apulensis. Series Jurisprudentia in Alba Julia – Romania* (since 2008), *Pravo Ukrainy*, a magazine published in Kiev-Ukraine (since 2011), *Revista da Faculdade de Direito de Sao Bernardo do Campo-Sao Paulo, Brazil* (since December 2011), *Comparative Law Review* (a magazine published by the Faculty of Law and Administration at M. Kopernik University of Toruń – since June 2013), *Legal Counsel, Scientific Fascicles* (since November 2014), *Annual set of the Association of Polish Scientists in Lithuania* (since January 2015).

Professor Banaszak was also a coordinator at the School of German and Polish Law and He held this function in the years 2002-2006 (a joint undertaking of the law faculties of the University of Wrocław and Humboldt University of Berlin); in the years 2006-2014 He was a the Dean's Proxy in charge of this school. He was a member of the Steering Committee of the Euro-Faculty in Riga (1992-1998) and held the position of the Deputy Rector of the Wrocław School of Management and Banking (1999-2002), the Deputy Dean of the Faculty of Law, Administration and Economy (2002) and an expert of the State Accreditation Committee (2010-2014).

The Professor was also a member of : the Human Rights Advisory Board of the Minister of Internal Affairs (2000-2001), the Program Board of Electoral Studies Centre (since October 2008) and the International Advisory Directorate of the American Biographical Institute (since 2009).

The Professor was a member of the following scientific associations: the Polish Constitutional Law Association(since 2000) , the European Association of Electoral Law (since 2004), the Polish Association of European Law (since 2004), *Societas Iuris Publici Europaei* (an international scientific association with the board's seat in Gottingen (since 2003), the Polish Ombudsman Council (2006-2010), a Honorary Member of

